

Sesijas dokuments

B9-0263/2022

3.5.2022

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par uzklaušanās par Poliju un Ungāriju, kas notiek saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu
(2022/2647(RSP))

Jeroen Lenaers

PPE grupas vārdā

Katarina Barley, Birgit Sippel, Juan Fernando López Aguilar, Sylvie Guillaume, Włodzimierz Cimoszewicz, Bettina Vollath

S&D grupas vārdā

Michal Šimečka, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Hilde Vautmans, Ramona Strugariu, Lucia Ďuriš Nicholsonová

grupas "Renew" vārdā

Gwendoline Delbos-Corfield

Verts/ALE grupas vārdā

Malin Björk, Konstantinos Arvanitis

grupas "The Left" vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par notiekošajām uzklaušīšanām saskaņā ar LES
7. panta 1. punktu attiecībā uz Poliju un Ungāriju
(2022/2647(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 7. panta 1. punktu,
- ņemot vērā ES Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā 2018. gada 12. septembra rezolūciju par priekšlikumu, kurā Padome tiek aicināta saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka Ungārija varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība¹,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu par tiesiskumu Polijā: priekšlikums Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
- ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par Komisijas lēmumu piemērot LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz stāvokli Polijā²,
- ņemot vērā 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par notiekošajām uzklaušīšanām saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz Poliju un Ungāriju³,
- ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu⁴,
- ņemot vērā 2016. gada 25. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par ES mehānisma demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām izveidi⁵,
- ņemot vērā 2020. gada 7. oktobra rezolūciju par ES demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisma izveidi⁶,
- ņemot vērā 2020. gada 26. novembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā – gada ziņojums par 2018.–2019. gadu⁷,
- ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu⁸,

¹ OV C 433, 23.12.2019., 66. lpp.

² OV C 129, 5.4.2019., 13. lpp.

³ OV C 270, 7.7.2021., 91. lpp.

⁴ OV C 385, 22.9.2021., 317. lpp.

⁵ OV C 215, 19.6.2018., 162. lpp.

⁶ OV C 395, 29.9.2021., 2. lpp.

⁷ OV C 425, 20.10.2021., 107. lpp.

⁸ OV C 81, 18.2.2022., 27. lpp.

- ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par ES tiesību aktu un LGBTIK iedzīvotāju tiesību pārkāpumiem Ungārijā sakarā ar Ungārijas parlamentā pieņemtajiem tiesību aktu grozījumiem⁹,
 - ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par mediju brīvību un tiesiskuma aizvien lielāku pasliktināšanos Polijā¹⁰,
 - ņemot vērā 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par tiesiskuma krīzi Polijā un ES tiesību pārkāpumu¹¹,
 - ņemot vērā 2021. gada 11. novembra rezolūciju par pirmo gadadienu kopš aborta aizlieguma *de facto* ieviešanas Polijā¹²,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru,
 - ņemot vērā LES 7. panta 1. punktā minēto uzklauzīšanu standarta kārtību, ko Padome apstiprināja 2019. gada 18. jūlijā,
 - ņemot vērā komisāru kolēģijas 2022. gada 27. aprīļa lēmumu sākt procedūru pret Ungāriju saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu¹³,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, līdztiesību, tiesiskumu un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošanu, kā paredzēts LES 2. pantā, atspoguļots ES Pamattiesību hartā un nostiprināts starptautiskajos cilvēktiesību līgumos; tā kā šīs vērtības, kas ir kopīgas visām dalībvalstīm un ko visas dalībvalstis ir brīvprātīgi apņēmušās ievērot, ir Savienības iedzīvotāju tiesību pamats;
- B. tā kā skaidrs risks, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt LES 2. pantā minētās vērtības, skar ne tikai konkrēto dalībvalsti, kurā pastāv šis risks, bet ietekmē arī citas dalībvalstis, to savstarpējo uzticēšanos, pašu Savienības būtību un tās iedzīvotāju pamattiesības saskaņā ar Savienības tiesībām;
- C. tā kā LES 7. panta 1. punktā paredzēts preventīvs posms, kas ES sniedz spēju iejaukties, ja pastāv nepārprotams risks, ka varētu tikt nopietni pārkāptas kopīgās vērtības; tā kā šāda preventīva rīcība paredz, ka ir jāuzsāk dialogs ar attiecīgo dalībvalsti, un tās nolūks ir izvairīties no dažu tādu tiesību iespējamās apturēšanas, kas izriet no Līgumu piemērošanas;
- D. tā kā pēc tam, kad tika konstatēta droša varbūtība, ka varētu tikt nopietni pārkāptas vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība, Komisija un Parlaments sāka LES

⁹ OV C 99, 1.3.2022., 218. lpp.

¹⁰ OV C 117, 11.3.2022., 151. lpp.

¹¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0439.

¹² Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0455.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

7. panta 1. punkta procedūru pret attiecīgi Poliju un Ungāriju;

- E. tā kā uzklauššanu rīkošanas praksē dažādu Padomes prezidentūru laikā ir bijušas lielas atšķirības; tā kā Padome līdz šim Vispārējo lietu padomē ir sarīkojusi piecas Polijas uzklauššanas un trīs Ungārijas uzklauššanas,
1. pieņem zināšanai uzklauššanas, ko Padome sarīkoja saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu, reaģējot uz LES 2. pantā izklāstīto vērtību apdraudējumu Polijā un Ungārijā; pauž nožēlu par to, ka uzklauššanas nav uzlabojušas tiesiskumu, demokrātiju un pamattiesības Polijā un Ungārijā un ka situācija abās valstīs kopš LES 7. panta 1. punktā paredzētās procedūras uzsākšanas ir turpinājusi pasliktināties, kā dokumentēts daudzos Komisijas un starptautisko struktūru, piemēram, ANO, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un Eiropas Padomes, ziņojumos un paziņojumos un kā apstiprināts daudzos ES Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumos;
 2. aicina Padomi izrādīt patiesu apņemšanos panākt jēgpilnu progresu pašlaik notiekošajās LES 7. panta 1. punkta procedūrās, pildot savus pienākumus saskaņā ar Līgumiem aizsargāt LES 2. pantā noteiktās vērtības;
 3. uzskata — lai efektīvi izmantotu 7. panta 1. punkta procedūru, uzklauššanas būtu jārīko pietiekami bieži un piemērotā veidā; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka Francijas prezidentūra abās procedūrās ir atsākusi uzklauššanas; tomēr ar bažām norāda, ka, neraugoties uz Parlamenta atkārtotajām prasībām, uzklauššanas nav rīkotas regulāri, strukturēti un atklāti; mudina nākamās prezidentvalstis rīkot uzklauššanas regulāri un vismaz reizi katras prezidentvalsts pilnvaru laikā; aicina Padomi nodrošināt, ka saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu veiktajās uzklauššanās izskata arī jaunas, tostarp ar pamattiesību pārkāpumiem saistītas, norises;
 4. atkārtoti norāda uz ciešo saikni starp tiesiskumu, demokrātiju un pamattiesībām un atgādina Padomei un Komisijai par Parlamenta ilglaicīgo aicinājumu tiesiskuma situācijas novērtēšanā dalībvalstīs iekļaut pastāvīgos demokrātijas un pamattiesību pārkāpumus visā Savienībā, tostarp uzbrukumus mediju brīvībai un žurnālistiem, minoritātēm, migrantiem, sievietes tiesībām, LGBTIK+ personu tiesībām un biedrošanās un pulcēšanās brīvībai;
 5. aicina Padomi pēc katras uzklauššanas publicēt visaptverošus protokolus un sniegt Parlamentam pienācīgu informāciju; uzsver, ka uzklauššanām jābūt objektīvām, balstītām faktos un pārredzamām un ka attiecīgajām dalībvalstīm procesa gaitā ir godprātīgi jāsadarbības saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā paredzēto lojālas sadarbības principu;
 6. uzsver, ka uzklauššanas būs iedarbīgas tikai tad, ja Padome saistībā ar tām veiks turpmākus pasākumus, sniedzot konkrētus ieteikumus attiecīgajām dalībvalstīm, kā paredzēts LES 7. panta 1. punktā; mudina Padomi, ņemot vērā straujo situācijas pasliktināšanos abās valstīs, ātri pieņemt šādus ieteikumus un noteikt skaidrus termiņus to īstenošanai; uzsver, ka Padomē nav vajadzīga vienprātība, lai konstatētu skaidru risku, ka varētu tikt nopietni pārkāptas Savienības vērtības saskaņā ar 7. panta 1. punktu, vai lai sniegtu konkrētus ieteikumus dalībvalstīm; ierosina, ka gadījumā, ja pasliktināšanās turpināsies, Komisijai un Padomei būtu jāapspriež LES 2. pantā noteikto vērtību aizsardzībai veicamie turpmākie pasākumi;

7. pauž dziļas bažas par to, ka LES 7. panta 1. punktā minētā uzklauššanas standarta kārtība pret Parlamentu nenodrošina tādu pašu attieksmi kā pret Komisiju; uzstāj, ka Parlaments ir jāuzaicina piedalīties oficiālā Padomes sanāksmē, pamatojoties uz iniciatīvas tiesībām un LES 13. panta 2. punktā paredzēto iestāžu lojālas sadarbības principu; vēlreiz aicina Padomi nekavējoties un pilnībā informēt Parlamentu katrā procedūras posmā;
8. pauž nožēlu par to, ka vairākas Padomes prezidentvalstis neatrada laiku tikt ar visām attiecīgajām Parlamenta komitejām, neraugoties uz oficiāliem aicinājumiem to darīt; aicina nākamos ministrus, kuri vadīs Vispārējo lietu padomi, vismaz vienreiz katras prezidentvalsts pilnvaru termiņa laikā ierasties attiecīgajās Parlamenta komitejās, lai informētu Parlamentu par šīm procedūrām;
9. aicina visas dalībvalstis ievērot ES tiesību aktu pārkāpumu un iesaka Padomei apspriest ES tiesību aktu pārkāpumu radīto apdraudējumu dažādajās pašlaik notiekošajās 7. panta 1. punkta procedūrās; uzskata par īpaši nepieņemamu to, ka Polija un Ungārija pastāvīgi neīsteno ievērojamu skaitu ES Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu; mudina Padomi ņemt vērā šo faktu novērtējumā par to, vai pastāv droša varbūtība, ka varētu tikt nopietni pārkāptas LES 2. pantā noteiktās vērtības;
10. aicina Komisiju pilnībā izmantot visus instrumentus, kas pieejami, lai vērstos pret Polijas un Ungārijas izdarītajiem LES 2. pantā definēto Savienības pamatvērtību pārkāpumiem, jo īpaši paātrinātas pārkāpuma procedūras, pieteikumus Tiesai par pagaidu pasākumiem, kā arī Tiesiskuma nosacījumu regulu;
11. aicina Komisiju un Padomi neapstiprināt Polijas un Ungārijas nacionālos plānus Atveseļošanas un noturības mehānismā, kamēr abas valstis nav pilnībā izpildījušas visus Eiropas pusgada konkrētām valstīm adresētos ieteikumus tiesiskuma jomā un nav īstenojušas visus attiecīgos ES Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus¹⁴; atgādina, ka Komisijai būtu jāizmanto visi tās rīcībā esošie instrumenti, lai nodrošinātu, ka attiecīgo dalībvalstu pilsoņiem un iedzīvotājiem netiek liegtas ES līdzekļu priekšrocības tāpēc, ka šo valstu valdības valdības pārkāpj tiesiskumu;
12. uzskata, ka jaunākās norises pašlaik notiekošajās uzklauššanās saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu vēlreiz uzsver, ka ir steidzami nepieciešams ES mehānisms demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām (DTP), kā to ierosinājis Parlaments, iestāžu nolīguma veidā un ar pastāvīgu DTP politikas ciklu starp ES iestādēm; pauž nožēlu par Komisijas un Padomes atteikumu sākt sarunas par šo iestāžu nolīgumu un par to, ka pēdējos sešos gados nav panākts nekāds progress; atkārtoti aicina Komisiju un Padomi nekavējoties sākt sarunas ar Parlamentu par šo nolīgumu;
13. pieņem zināšanai to, ka 2022. gada 27. aprīlī Komisija beidzot sāka oficiālo procedūru pret Ungāriju saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu, nosūtot rakstisku paziņojumu; sagaida, ka Komisija pēc iespējas drīzāk turpinās procedūras virzību, un sagaida, ka Padome paudīs politisku apņemšanos nekavējoties un prioritārā kārtā sekmīgi pabeigt

¹⁴ Tas ietver, bet neaprobežojas ar visu to 11 kritēriju izpildi, kas noteikti 19. pantā un V pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulā (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

procedūru;

14. ar bažām konstatē, ka Komisija nav uzsākusi šādu procedūru attiecībā uz Poliju, un aicina Komisiju veikt turpmāku novērtējumu un rīkoties saskaņā ar attiecīgo regulu; turklāt pauž nožēlu par to, ka Komisija, novērtējot tiesiskuma principu pārkāpumus dalībvalstī, piemēro šaurāko regulas interpretāciju, tādējādi no nosacījumu loka, saskaņā ar kuriem būtu jāaktivizē nosacītības mehānisms, faktiski izslēdzot nopietnu risku, kas ietekmē Savienības finanšu pārvaldību un tās finanšu intereses; atkārtoti norāda, ka regulā ir skaidri noteikts, ka tiesu iestāžu neatkarības apdraudējums ir tiesiskuma principu pārkāpums;
15. aicina Vispārējo lietu padomes ministrus nākamajā saskaņā ar 7. panta 1. punktu veicamajā uzklaušīšanā attiecībā uz Ungāriju, kas paredzēta maija beigās, pilnībā ņemt vērā Komisijas konstatējumus, kas izklāstīti tās rakstiskajā paziņojumā Ungārijai; uzsver, ka Komisijas konstatējumiem vajadzētu būt pietiekamam pamatam, lai Padome LES 7. panta 1. punkta procedūras ietvaros varētu pieņemt ieteikumus;
16. atgādina par konstatējumiem, kas gūti Parlamenta darba braucienos uz Budapeštu no 2021. gada 29. septembra līdz 1. oktobrim¹⁵ un Varšavu 2022. gada 21.–23. februārī¹⁶, kuros aprakstīti dažādi Ungārijas un Polijas izdarītie pārkāpumi demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību jomā, jo īpaši attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību, plašsaziņas līdzekļu brīvību, uzbrukumiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un LGBTIK+ personu tiesību un sieviešu tiesību turpmāku pasliktināšanos, kā arī *Pegasus* spieģoprogrammatūras iespējamo izmantošanu; aicina Padomi pilnībā izmantot šos konstatējumus savā darbā ar 7. panta 1. punktā paredzētajām procedūrām;
17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei, Polijas un Ungārijas prezidentiem, valdībām un parlamentiem, kā arī pārējo dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

¹⁵ Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja, “Darba brauciena atskaite pēc *ad hoc* delegācijas brauciena uz Budapeštu (Ungārijā, 2021. gada 29. septembrī–1. oktobrī)”, 2021. gada 26. novembris, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/LIBE-CR-699096_EN.pdf

¹⁶ Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja “Darba brauciena atskaite par LIBE/AFCO kopīgo faktu vākšanas darba braucienu uz Varšavu (Polijā), 2022. gada 21.–23. februārī”, 2022. gada 31. marts, https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/LIBE/DV/2022/03-31/Missionreport_EN.pdf